

Toezicht en handhaving door Gemeente Enschede op monumenten.

In het algemeen gaan eigenaren van monumenten in Enschede goed om met hun panden. Zij hebben gevoel voor historie en zij hechten aan kwaliteit als zij hun pand onderhouden of verbouwen. Dat geldt voor eigenaren van Rijksmonumenten, voor mensen die een gemeentelijk monument bewonen maar ook voor bewoners van historische panden die geen formeel monument zijn.

De gemeente Enschede heeft tot taak om toezicht te houden op de kwaliteit van de Monumentenzorg. Dat gebeurt op dit moment vooral tijdens vergunningverlening. Plannen worden daarbij beoordeeld door de gemeente en er wordt dan getoetst aan de uitgangspunten voor goede monumentenzorg (materiaal, kleur, toe te passen technieken). Vroeg contact in de planfase en op locatie is daarbij belangrijk. Het is dan mogelijk goed te adviseren over het vervolg en daardoor kan schade aan een monument worden voorkomen.

Die schade ontstaat meestal niet door onwil maar meestal door onvoldoende kennis. Zo denken veel mensen ten onrechte dat de bescherming van een monument alleen betrekking heeft op de buitenkant. Maar de bescherming ziet op het hele pand, de binnen- én de buitenkant. Het bezoek van de locatie en het advies werken preventief voor het behoud van een monument. Soms moet de gemeente handhavend optreden.

Dat komt zo'n 2-3 keer per jaar voor. Dat kan zijn omdat er geen vergunning is verleend of omdat in afwijking van een vergunning wordt gehandeld. Incidenteel gaat het daarbij om moedwilligheid. Dergelijke handhavingsacties zijn tijdrovend en kosten een forse personele inzet. Daarom moeten telkens de inzet en het mogelijke resultaat tegen elkaar worden afgewogen. De gemeenteraad stelt jaarlijks de kaders voor toezicht vast. Hoogste prioriteit hebben daarbij constructieve veiligheid van gebouwen en het brandveilig gebruik daarvan.

Monumenten maakten altijd al onderdeel uit van het toezichtprogramma van de gemeente Enschede maar dit jaar wordt dat geïntensiveerd. Dat betekent dat er meer panden worden bezocht en dat restauraties meer worden gevolgd. Dat maakt de kans op tijdig overleg groter en de kans op ontsporen kleiner. Meestal voorkomt dit dat er een formeel traject moet worden ingezet. De ervaringen die hiermee worden opgedaan, worden gebruikt om zo nodig verder invulling te geven aan de nieuwe Erfgoedwet die ingaat in op 1 juli 2016.

Daarin is expliciet aangegeven dat kan worden opgetreden tegen gedragingen die dat wat de Wet beoogt te beschermen in gevaar brengt. Daarmee is de onderhoudsplicht voor Rijksmonumenten die er altijd al was en die vooral door jurisprudentie is vormgegeven wat meer expliciet verankerd. Dat is een stap in de goede richting.

Maar men moet zich realiseren dat toezicht en handhaving op onderhoud altijd een lastige zaak zal blijven, niet juridisch maar ook op het gebied van personele inzet van de gemeente. Voor monumenteigenaars is het goed te weten dat het Monumentenloket van de gemeente Enschede advies en ondersteuning kan geven bij restauratie, verbouw of andere aanpassingen van een Rijks- of gemeentelijk monument.

Bron: Gemeentelijk monumentenloket Dhr. Bert Haer.

Het Monumentenloket kunt u [HIER](#) vinden.